

Die Haghe

Maart 2016
126e jaargang nr. 2
verschijnt 6 x per jaar

Beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix

VRIENDEN VAN HET HAAGS HISTORISCH MUSEUM

Van de voorzitter

Dit is de laatste *Van de voorzitter* van mijn hand. Elders in dit Ledenbericht staat op de agenda van de Voorjaarsledenvergadering een voorstel voor wie mij zal opvolgen. Als voorzitter van voorheen de Vrienden van het Haags Historisch Museum zal Henk Grootveld het samengaan van Die Haghe en de Vrienden beter dan wie ook gestalte kunnen geven.

Er staat nog veel te gebeuren voor Die Haghe. Niet alleen komt er voor alle Hagenaars nog dit jaar een algemeen historisch tijdschrift uit, we zullen ook voor alle organisaties die zich met de geschiedenis van onze stad bezighouden, inclusief de erfgoedpartners van de gemeente – historisch museum, archief, monumenten en archeologie – een gezamenlijk websiteportal openen. Ook de Openbare Bibliotheek draagt een belangrijke steen bij aan de historische kennis over onze stad bij alle bewoners door het inrichten van HIP's (Historische Informatie Punten) in een aantal vestigingen, om te beginnen op 2 april op de derde verdieping van de Centrale Bibliotheek in het stadhuis aan het Spui.

Het bereiken van 'jongeren' willen we gaan intensiveren door meer aandacht te besteden aan de nieuwe wijken Leidschenveen-Ypenburg en Wateringse Veld. Ook daar zijn historische sporen en wetenswaardigheden te over, al waren het alleen maar de slag om het vliegveld Ypenburg in de meidagen van 1940 of het unieke prehistorische grafveld dat bij de ontwikkeling van de VINEX locatie werd blootgelegd.

We kunnen alleen maar bouwen aan de toekomst indien we ons verleden kennen. Het was de afgelopen jaren voor mij een genoegen samen met u, de leden, aan die beide opdrachten te hebben kunnen bijdragen. Ik ben u daar dankbaar voor en zal uiteraard, als gewoon lid, daar aan mee blijven doen.

Florus Wijsenbeek

Rechts scheidend voorzitter Florus Wijsenbeek, links zijn beoogde opvolger Henk Grootveld.

AGENDA

17 maart

Bezoek aan de Kloosterkerk

2 april

Voorjaarsledenvergadering in het Haags Historisch Museum

23 april

Bezoek aan Huygens' Hofwijck

PostNL
Port Betaald

Voorjaarsledenvergadering

Het bestuur van de Geschiedkundige Vereniging Die Haghe - Vrienden van het Haags Historisch Museum nodigt u graag uit tot het bijwonen van de Voorjaarsledenvergadering 2016. Deze wordt op zaterdag 2 april om 11.15 uur gehouden in de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum, Korte Vijverberg 7. Vanaf 11.00 uur inloop en koffie in het museumcafé.

Agenda

1. Opening
2. Mededelingen
3. Verslag van de Najaarsledenvergadering van 17 oktober 2015
4. Jaarstukken 2016; de stukken worden ter vergadering uitgereikt en zijn vanaf 19 maart op te vragen bij de penningmeester, tel.06-57276324 of via: ebdevries@xs4all.nl; verslag van de kascommissie; decharge van de penningmeester; benoeming kascommissie voor het volgende jaar.
5. Bestuurssamenstelling: de heer Florus Wijsenbeek treedt terug als bestuurslid. Het bestuur stelt voor in zijn plaats te benoemen de heer Henk Grootveld, tot voor kort voorzitter van de Vrienden van het Haags Historisch Museum.
6. Activiteiten voor de leden
7. Rondvraag
8. Sluiting

Na afloop van de vergadering zal de heer Diederik Smit een lezing geven over het belang van het Binnenhof. Het Binnenhof vormt sinds lange tijd het decor van politiek Nederland. In zijn lezing zal Diederik Smit laten zien hoe het Binnenhof zich door de eeuwen heen heeft kunnen handhaven als centrum van de macht.

Verslag Najaarsledenvergadering

De Najaarsledenvergadering werd op 17 oktober 2015 gehouden in de Schutterszaal van het Haagse Historisch Museum, Korte Vijverberg 7.

1. Opening

Voorzitter Wijsenbeek opent de vergadering en heet de 35 aanwezige leden en ereleden welkom op de eerste ledenvergadering na ons 125-jarig jubileum in het gebouw waar wij werden opgericht, met dank aan het Haags Historisch Museum.

De voorzitter staat nog even stil bij de viering van het 125-jarig bestaan. De opening van de tentoonstelling 'Held op Sokkel' door onze beschermvrouwe H.K.H. Prinses Beatrix waarbij Michiel van der Mast het eerste exemplaar van ons jubileumboek 'Den Haag in Beelden' mocht overhandigen aan onze beschermvrouwe. Een feestelijke gebeurtenis waaraan in de uitzending Blauw Bloed van 3 oktober aandacht is besteed. En 's middags het symposium in Sociëteit De Witte waar de voorzitter van de lustrumcommissie Chris Nigten werd geridderd. Hiermee kwam een eind aan drie jaar voorbereiding. De voorzitter bedankt de sponsors en fondsen, de intekenaars voor het prachtige jubileumboek, de redacteur en auteurs van het jubileumboek, de lustrumcommissie en het bestuur, in het bijzonder penningmeester Enno de Vries voor het mogelijk maken van de jubileumviering.

Maar nu is het tijd om weer vooruit te kijken: de doelstelling is en blijft het bevorderen van de kennis van en de belangstelling in de Haagse geschiedenis. Dit komt aan de orde in het jaarboek 2015 dat 17 december gepresenteerd zal worden in het Mauritshuis.

De voorzitter eindigt zijn opening met: een volk of een stad die zijn verleden niet kent, heeft geen toekomst.

2. Mededelingen

De voorzitter deelt mede dat bestuurslid mevrouw De Vries helaas niet aanwezig kan zijn. Bericht van verhindering is ontvangen van de dames P. Swenker, A. Kraaijenhage-Oosting, en A. Quarles van Ufford, en de heren H. Bordewijk, P. de Kieffe en H. Grootveld.

3. Verslag Voorjaarsledenvergadering van 21 maart 2015

Er zijn geen vragen of opmerkingen over het verslag dat hierbij wordt goedgekeurd.

4. Begroting 2016

Penningmeester De Vries licht de begroting 2016 toe. De begroting is in grote lijnen gelijk aan die van 2015. De advertentie-inkomsten zijn naar beneden bijgesteld, omdat het in deze tijd niet lukt nieuwe adverteerders te vinden. In 2016 staat de Die Haghe Prijs weer op het programma, maar er is nog geen nieuwe sponsor gevonden. Vandaar dat deze post pro memorie is opgenomen. Het budget voor het jaarboek is met 1000 euro verhoogd omdat de kosten langzaam stijgen, wat de afgelopen twee jaar is gecamoufleerd doordat onze gastheren ons de presentatie hadden aangeboden. Op de vraag van mevrouw Goudswaard antwoordt de penningmeester dat bij de begroting niet vooruitgelopen is op het samengaan met de Vrienden van het Haags Historisch Museum, wat later deze vergadering aan de orde komt. Zo nodig zal een aangepaste begroting aan de Voorjaarsledenvergadering 2016 worden voorgelegd.

Op vragen van de heer Van Dam antwoordt de penningmeester dat het lidmaatschap van 50 euro de stichting Monumentenzorg betreft en dat het kapitaal van de vereniging bijna 30.000 euro bedraagt. De grootte van dit bedrag is bedoeld om een jaar onze verplichtingen te kunnen nakomen.

De ledenvergadering gaat akkoord met de begroting 2016.

5. Bestuurssamenstelling

De heren Wijsenbeek en De Vries zijn aftredend en stellen zich herkiesbaar. Mevrouw Goudswaard heeft bedankt voor de bestuursfunctie en wordt door de voorzitter bedankt voor haar grote inzet als secretaris en als motor van het activiteitenprogramma. Naast het vertrek van mevrouw Goudswaard was er nog een vacature in het bestuur. Als nieuwe bestuursleden worden voorgedragen de heren C.J.M. Burger en J. Zwaanswijk, die zichzelf voorstellen aan de vergadering. Er zijn geen tegenkandidaten ingediend en de vergadering benoemt de twee bestuursleden bij acclamatie.

6. Activiteiten voor de leden

De heer Van Tilborg licht het activiteitenprogramma toe. Dankzij mevrouw Goudswaard hadden wij de afgelopen periode weer een vol programma met 9 activiteiten, waaraan meer dan 220 leden deelnamen. In de komende periode zal een aantal rondleidingen worden gegeven op de tentoonstelling 'Held op Sokkel'. Ondanks verschillende pogingen is het niet gelukt om een rondleiding voor Die Haghe te krijgen in de Oran-

jezaal in Huis ten Bosch. De leden zullen een bezoek dus helaas zelf moeten regelen.

7. Jaarboek 2015

De heer Rosenberg geeft een inkijkje in het jaarboek 2015. Geheel in stijl met het jubeljaar van de vereniging klinkt er klokgebeier op uit het boek. Dat komt door het grote artikel dat oud-stadsbeiaardier Heleen van der Weel wijdt aan de historische Haagse en Scheveningse luidklokken. Twee bijzondere Haagse verenigingen komen aan bod. Wim Hayes ontrafelt de stichtingsgeschiedenis van de Nieuwe of Littéraire Sociëteit De Witte. Hij onthult hoe de club in 1798 op last van Daendels werd ontbonden en er een heuse Bataafse perscampagne tegen de leden ('aanklevers van de Oranje-aristocratie') werd gevoerd. Dick Brongers wierp zich op het 'grijze' oorlogsverleden van Pulchri Studio, dat zich door de bezetting heen schipperde en geregeld foute kunst en fout publiek over de vloer had. Nog meer oorlog in het stuk van Corien Claudemans over de in 1941 verwoeste Heilige Arke van de synagoge aan de Wagenstraat. Oud-voorzitter Diederick Cannegieter schreef een overzicht van de laatste 25 jaar van de geschiedenis van onze vereniging. Conservator Quentin Buvelot ten slotte, belicht de geschiedenis van het Mauritshuis in de 18de eeuw aan de hand van de notities van beheerder Rudolph van Olden. En dat is de reden dat het jaarboek in dit museum ten doop zal worden gehouden.

De heer Vader vraagt of de ongelukkig onderbroken lezing van mevrouw Van Abbe tijdens het symposium misschien tot een artikel in het jaarboek 2016 kan leiden. Voorzitter Wijsenbeek geeft dit ter overweging aan de redactie van het jaarboek.

8. Samengaan Die Haghe en de Vrienden van het Haags Historisch Museum

Voorzitter Wijsenbeek memoreert dat hij bij zijn aantreden als voorzitter heeft gesproken met mevrouw Visser, de toenmalige directeur van het Haags Historisch Museum. Zij pleitte voor meer samenwerking tussen de vele verenigingen die zich bezig houden met deelaspecten van de Haagse historie. Hiertoe is een onderzoek naar samenwerking uitgevoerd dat gaat leiden tot het oprichten van een gezamenlijke web portal en een historisch blad over Den Haag, hoewel een en ander meer tijd kost dan vooraf gedacht.

Een andere belangrijke bundeling van krachten is het samengaan van de Vrienden van het Haags Historisch Museum en onze vereniging. Zoals bekend is onze vereniging 125 jaar geleden in dit gebouw opgericht en we hebben altijd een nauwe band gehad met vroeger het Gemeentemuseum (afdeling Haagse Historie) en nu het Haags Historisch Museum. Door het samengaan van de twee verenigingen krijgt het museum een veel grotere vriendenvereniging. De Johan de Witt lezing van de Vrienden van het Haags Historisch museum en ook het zo mogelijk financieel ondersteunen van projecten zal worden gecontinueerd. De heer Van Baalen, de huidige directeur van het Haags Historisch Museum, benadrukt dat met name het grotere draagvlak door het samengaan van de twee verenigingen voor het museum van belang is.

Penningmeester De Vries geeft een korte toelichting bij de voorgestelde statutenwijziging. In artikel 1 wordt aan de naam Geschiedkundige Vereniging Die Haghe toegevoegd '- Vrienden van het Haags Historisch Museum'. De doelstelling om het Haags Historisch Museum te ondersteunen wordt overgenomen uit de statuten van de Vrienden van het Haags Historisch Museum (nieuw artikel 2c) evenals hoe wij dat doel trachten te bereiken (nieuw artikel 3e). Artikel 5.2 (nieuwe nummering 4.2) wordt aangevuld met de mogelijkheid om verschillende categorieën leden te hebben. Onze vereniging kent reeds een enkelvoudig lidmaatschap en een gezinslidmaatschap, maar dit is statutair niet geregeld. Een belangrijke aanvulling op de huidige statuten is het formaliseren van de huidige praktijk dat één bestuurslid werkzaam is bij het Haags Historisch Museum en één bij het Haags Gemeentearchief. De betreffende instellingen zal gevraagd worden een bestuurslid voor te dragen. De voordracht is niet bindend, dat wil zeggen dat de ledenvergadering de betreffende bestuursleden benoemt (aanvulling artikel 8.1 c.q. nieuwe nummering 7.1 en nieuw artikel 7.2). Artikel 9 (nieuwe nummering 8) is aangevuld met een lid 2 en 3 waarin de besluitvorming van het bestuur en het notuleren van de bestuursvergadering worden geregeld. Tenslotte is nog een aantal tekstuele aanpassingen doorgevoerd.

De heer Dijk vraagt naar het vermogen van de Vrienden van het Haags Historisch Museum. De penningmeester antwoordt dat de Vrienden per lid een zelfde vermogen zullen inbrengen als dat van de leden van Die Haghe. De heer Vader stelt voor de tekst '- als Vriend van het Haags Historisch Museum -' te schrappen uit artikel 2c. Mevrouw Goudswaard vraagt hoeveel financiële steun aan het Haags Historisch Museum zal worden gegeven. De heer De Hullu, penningmeester van de Vrienden van het Haags Historisch Museum, vertelt dat een project van het Haags Historisch Museum met gemiddeld 2000 euro per jaar wordt ondersteund. Voorbeelden van projecten die zijn gesteund, zijn de restauratie van het poppenhuis van Lita de Ranitz en de aanschaf van het schilderij *Het uittrekken van officieren en vaandrig van het Haagse Oranje vendel* door Martinus Lengele uit ca. 1660. De penningmeester vult aan dat de contributie niet zal worden verhoogd door het samengaan van de verenigingen. Mevrouw Bonder vraagt of er geen tweede ledenvergadering nodig is om de statutenwijziging goed te keuren. De penningmeester antwoordt dat in onze statuten geen quorum vereist is voor de stemming over een statutenwijziging. Wel moet de statutenwijziging met tweederde van de stemmen worden goedgekeurd. Verder vraagt mevrouw Bonder of de overdracht van het geld van de Vrienden van het Haags Historisch Museum naar Die Haghe is geregeld. De heer De Hullu bevestigt dat dit is goedgekeurd door de ledenvergadering van de Vrienden van het Haags Historisch Museum.

Voorzitter Wijsenbeek brengt het samengaan en de bijbehorende statutenwijziging, met dien verstande dat de tekst '- als Vriend van het Haags Historisch Museum -' uit artikel 2c wordt geschrapt, in stemming. De vergadering (34 aanwezige leden plus een machtiging van mevrouw Quarles van Ufford) keurt het voorstel goed met 34 stemmen voor, 0 stemmen tegen en 1 onthouding.

9. Rondvraag

De heer Dijk geeft een compliment aan de makers van het prachtige jubileumboek.

10. Sluiting van de vergadering

Voorzitter Wijsenbeek sluit de vergadering.

Na afloop van de vergadering geeft mevrouw dr. Irma Thoen een inspirerende lezing over haar onderzoek naar het dagboek van David Beck, een uniek historisch document uit 1624 uit de collectie van het Haags Gemeentearchief.

Activiteiten voor de leden

Aanmelden: activiteiten@haagsegiedenis.nl

Na ontvangst van uw bijdrage op rekening NL49 INGB 0000 0717 91 t.n.v. Geschiedkundige Vereniging Die Haghe zal uw deelname worden bevestigd.

Bezoek aan de Kloosterkerk

Op donderdagochtend 17 maart wordt een rondleiding georganiseerd door de Kloosterkerk. Deze markante kerk was oorspronkelijk onderdeel van het Sint Vincentiusklooster, dat rond 1400 werd gebouwd. Toen de Reformatie zich had voltrokken, werd in 1583 het klooster gesloopt en enkele jaren later het koor van de kerk in gebruikgenomen als geschutgieterij. In de kerk zijn nog veel interessante historische elementen te zien. Zo zijn diverse beroemde personen in de kerk begraven, onder wie Jacob Cats en Gabriël Fahrenheit.

NB Deze activiteit is ook toegankelijk voor introducees.

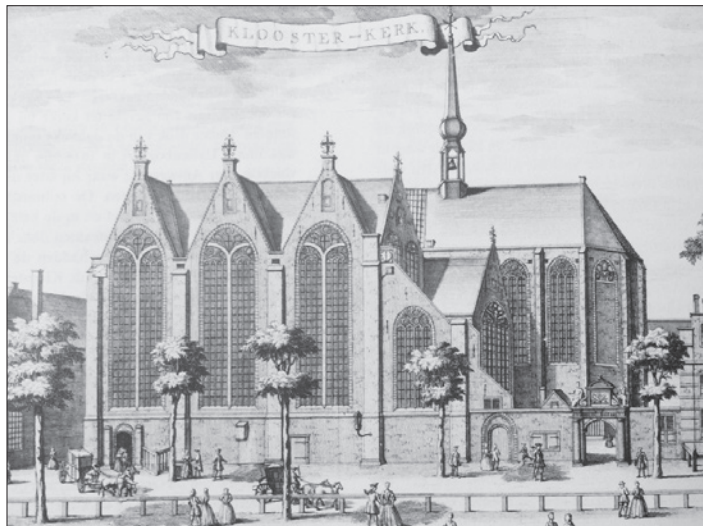
Datum: donderdag 17 maart

Aanvang: 10.30 uur

Locatie: Lange Voorhout 4, Den Haag

Kosten: 3 euro per persoon

Max. deelnemers: 20 personen

De Kloosterkerk rond 1730.

Bezoek aan Huygens' Hofwijck

De beroemde buitenplaats van Constantijn en Christiaan Huygens in Voorburg werd in 2013 van binnen gerestaureerd en kreeg twee nieuwe museale opstellingen: *De Gouden Eeuw van Constantijn en Christiaan onder de Sterren*. De ijskelder werd teruggebracht in zijn oorspronkelijke staat en ook de tuin werd in ere hersteld. Met de feestelijke opening van een nieuw entreegebouw (met tearoom!) eind vorig jaar werd het project *Het nieuwe Hofwijck* afgerond. Kortom, redenen genoeg voor een rondleiding door het vernieuwde Hofwijck.

Huygens' Hofwijck in Voorburg.

NB Deze activiteit is ook toegankelijk voor introducees.

Datum: zaterdag 23 april

Aanvang: 11.00 uur

Locatie: Huygens' Hofwijck, Westeinde 2a, Voorburg

Kosten: 3 euro (excl. entree museum: 6 euro, gratis met museumkaart)

Die Haghe Prijs

De Geschiedkundige Vereniging Die Haghe reikt om de 2 jaar een bedrag uit, in 2016 maximaal 3000 euro, voor een origineel, spraakmakend boek en/of scriptie over Den Haag. Een onafhankelijke jury met als voorzitter gemeentearchivaris drs. M.C. Schenk en als leden prof. dr. J.H. Furnée en mw. H.S. van Aartsen-Warsen beslist.

Inzendingen moeten vóór 1 juni 2016 binnen zijn bij het secretariaat van de jury. Zie voor de procedure het *Reglement Die Haghe Prijs* op de website van Die Haghe (www.haagsegiedenis.nl). Voor nadere informatie kunt u zich ook wenden tot de secretaris van de jury mw. Ph.A.M. Swenker (phil.swenker@denhaag.nl, tel. 070-3537007).

Het bestuur van Die Haghe is als volgt samengesteld:

Voorzitter
drs. F.A. Wijsenbeek

Secretaris
drs. J. Zwaanswijk

Penningmeester
ir. E.B. de Vries

Leden
hr. C.J.M. Burger
drs. L.A.F.H. van Tilborg
mw. drs. J.M. de Vries
mw. E. Zantvoort

Secretariaat
Sonoystraat 51
2581 VJ Den Haag
e-mail: secretaris@haagsegiedenis.nl

Financiën
Stortingen op giro 71791
(IBAN:
NL49 INGB 0000 0717 91)
t.n.v. Geschiedkundige Vereniging
Die Haghe

**Info ledenadministratie en
opgave nieuwe leden**
ir. E.B. de Vries
Margrietstraat 9
2555 PT Den Haag
ebdevries@xs4all.nl

Redactieadres Ledenbericht
Balistraat 32
2585 XT Den Haag
e-mail: michioldmast@gmail.com

Redacteur Ledenbericht
drs. W.M. van der Mast

Website Die Haghe:
www.haagsegiedenis.nl

Jaarboek Die Haghe
Voor aanwijzingen auteurs en
inzenden van kopij:
V.L.C. Kersing, Dienst Stads-
beheer Afdeling Archeologie,
Postbus 12651, 2500 DP Den
Haag, tel. 070-3536633, e-mail
victor.kersing@denhaag.nl

Contributie/Opzegging
Bij opzegging van het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar blijft de contributie voor dat jaar verschuldigd. Zie Statuten op website Die Haghe.